Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 17 март 1974 йил, якшанба ◆ № 64 (15.844). ◆ Баҳоси 2 тийин.

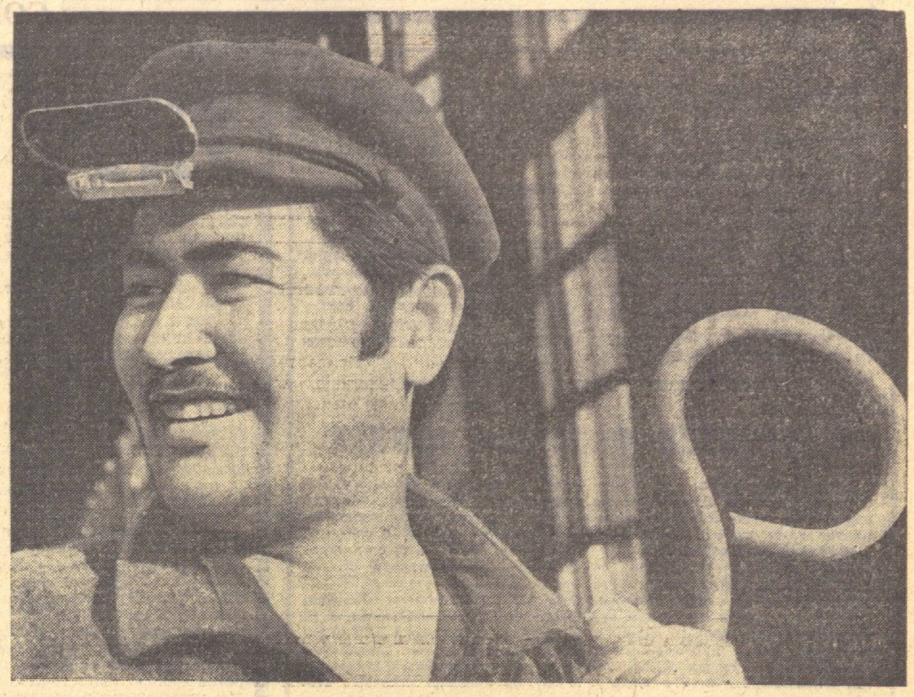

БЕШ ЙИЛЛИК ЗАРБДОРИ

Коммунистик меҳнат зарбдори Алижон Содиқов Андижон машинасозлик заводида кўп йиллардан буён меҳнат қилади. Илғор металл қуювчи кунлик ва ойлик топшириқларини мунтазам ошириб бажариб, социалистик мусобақада олдинда бормоқда. Суратда: пешқадам ишчи А. Содиқов.

В. Сироткин фотоси.

МАЖБУРИЯТНИ БАЖАРИШ ЙЎЛИДА

Жиззах область Октябрь районидаги Охунбобоев номли совхоз пахтачилик бўлимининг бошқарувчиси Абдуллажон Ниятов республика қишлоқ хўжалик илғорларининг курултойидан қайтгач, янги режалар билан майдонга чиқди. Бўлимда пахта ҳосилдорлиги 6 центнер кўтарилади, бригадалар ўртасидаги тенгсизлик тугатилади, 100 процент ҳосил машиналарда терилади, ҳар бир машинанинг иш унуми ўртача 200 тоннани ташкил этади, илғор механизаторларнинг марраси 300-350 тонна. Ҳар центнер пахтанинг таннархи 30 процент камайтирилади. Чигит 7 иш кунида экилади. Миришкор деҳқон А. Ниятов белгиланган режаларни амалга ошириш тадбирларини қуйидагича шарҳлайди.

— Мен республика қишлоқ хўжалик илғорларининг курултойидан катта таассуротлар билан қайтдим. Докладни мароқ билан тингладим, пахта усталари билан суҳбатлашдим, донгдор механизаторларнинг сўзларини тингладим, қишлоқ хўжалик машиналари ва техникаси кўргазмасини томоша қилдим. Уруғшунос олимлар, пахта териш машиналарининг конструкторлари билан учрашувлар айниқса зўр қизиқиш туғдирди. Курултойда тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи босқичида она-Ватанга 5 миллион тонна пахта етказиб бериш ҳақида социалистик мажбурият қабул қилинди.

Анжумандан қайтгач, таассуротларимни бўлимимиз пахтакор — механизаторларига батафсил сўзлаб бердим. Ҳаммамиз бир жон, бир тан бўлиб, пахта етиштиришни кўпайтириш билан республикамизнинг улкан хирмонига муносиб ҳисса қўшишга қаратилган янги режалар белгиладик. Булар нималардан иборат?

Ҳар гектар ердан олинадиган пахтани 6 центнер кўтарамиз. Ўтган йили ҳосилдорлик 29 центнер бўлган эди, белгиловчи йилда 36 центнерни ташкил этади, шундан бир центнер кам бўлмайди. Бўлимимизда пахта майдонини кенгайтириш имконияти йўқ. Шу сабабли интенсивлаштириш йўлидан бориб, ҳосилдорликни оширамиз.

«Оқ олтин»нинг ялпи тоннасини кўпайтириш учун ҳосилдорликда бригадалар ўртасидаги тенгсизликни тугатамиз. Ҳасан Ортиқов, Ботир Авезов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда ҳосилдорлик юқори бўлмоқда. Лекин ҳосилдорликда нисбатан паст кўрсаткичларга эришаётган бригадалар ҳам йўқ эмас. Ер, обҳаво ва иқлим шароити бир хил бўлгач, ўша бригадаларни ҳам юқори ҳосилли бригадалар даражасига кўтаришимиз мумкин, зарур бўлса кам ҳосилли бригадаларга ўғит, техникадан ёрдам кўрсатамиз. Бригадирларимизнинг ҳаммаси 36-40 центнерлик маррани кўзлаб меҳнат қилишга сўз бердилар.

Бўлимимизда ишчи кучи кам. Лекин етарли техника воситаларига эгамиз, ажойиб механизатор кадрларимиз бор, пахтазорларимиз хилма-хил машиналарни тўла қувват билан ишлатишга мослаштирилган. Шуларни ҳисобга олиб, чигит экиш, ғўза парваришидан тортиб, ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган ишларнинг ҳаммасини машиналаштиришга қарор қилдик. Тўғри, ўтган йилларда ҳам бу борада яхши кўрсаткичларга эришганмиз. Масалан, 1973 йилда тайёрланган 2290 тонна пахтанинг 1800 тоннасини «зангори кема»ларда териб олганмиз.

Бу камлик қилади, албатта. Бу йил 760 гектар майдонда ғўза ўстириб, пахтадан юқори ҳосил етиштирамиз. Теримни қўл кучи ишлатмасдан машиналар воситасида ўтказамиз. Икки қаторли машиналарда ўртача 200 тонна, «Ўзбекистон» маркали тўрт қаторли машиналарда эса 350 тоннагача пахта терилишини таъминлаймиз.

[illegible] ...диган, чувиидиган, тукилган пахтани териб оладиган механизмларни ҳам ҳозирданоқ ремонтдан чиқариб, мавсумга шайлаб қўйдик. Хўжамурод Ниятов, Хомид Норқуловлар бошлиқ бригадалар ана шундай ташаббус бошладилар.

[illegible] ...йиллиги нишонланадиган табаррук даврдир. Юбилейни ҳар гектар майдондан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш билан кутиб олиш бўлимимиз меҳнат аҳлининг муқаддас бурчидир.

Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Корея Халқ Демократик Республикаси Президенти ўртоқ КИМ ИР СЕНга Корея Халқ Демократик Республикаси Маъмурий Кенгашининг Бош министри ўртоқ КИМ ИРга

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан ва бутун совет халқи номидан сизларни ва сизлар орқали Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетини, Марказий Халқ Комитетини, КХДР маъмурий кенгашини ва бутун корейс халқини Совет Иттифоқи билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасида иқтисодий ва маданий ҳамкорлик тўғрисида тузилган битимнинг 25 йиллиги билан самимий табриклаймиз.

Бу битим мамлакатларимизнинг иқтисодий, фан-техника, маданият соҳасида ва бошқа соҳаларда кенг ҳамкорлик қилишлари учун асос яратди. Битимнинг ҳуқуқий жиҳатдан тўла тенглик, ўзаро манфаатдорлик ва бир-бирларини қўллаб-қувватлашга асосланган принциплари СССР билан КХДР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида тузилган шартномада мустаҳкамланди ва янада ривожлантирилди. Биз ҳозирги кунда мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий ва маданий алоқалар муваффақиятли суратда ривожланмоқда ва ҳар томонлама характерга эга бўлмоқда, деб мамнуният билан қайд қила оламиз.

Анъана бўлиб қолган совет—корейс дўстлиги ва мустаҳкам ҳамкорлик марксизм-ленинизм ҳамда пролетар интернационализмининг мустаҳкам негизида, мамлакатларимиз халқларининг ва бутун социалистик ҳамдўстликнинг манфаатлари йўлида доим ривожланиб, мустаҳкамланиб боради, деб ишонч билдирамиз. Сизларга ва қардош Корея Халқ Демократик Республикасининг барча меҳнаткашларига социалистик қурилишда, ватанни тинч, демократик асосда бирлаштириш учун курашда чин кўнглимиздан янги муваффақиятлар тилаймиз.

Л. БРЕЖНЕВ Н. ПОДГОРНИЙ А. КОСИГИН

ФРАНЦИЯ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ТЕЛЕГРАММАСИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ ЛЕОНИД БРЕЖНЕВ ЖАНОБЛАРИГА

Бош секретарь жаноблари,

СССР территориясидан жўнаб кетаётиб, Пицундада менга кўрсатган меҳмондўстлигингиз учун Сизга яна ўзимнинг самимий миннатдорчилигимни изҳор қилишни истайман. Ҳозирги вақтда мавжуд барча катта проблемаларни муҳокама қилиш имкониятини берган бу учрашув ҳар иккала мамлакатларимиз манфаатлари йўлида ҳам, шунингдек тинчлик манфаатлари йўлида ҳам иккала томон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини мустаҳкамлашга кўмаклашади деб ишонаман.

Жорж ПОМПИДУ.

БУТУНАРМИЯ КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИ СЕКРЕТАРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

14 март куни катта Кремль саройида Бутунармия комсомол ташкилотлари секретарларининг кенгаши давом этди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосарлари — Совет Иттифоқи Маршали И. И. Якубовский ва Армия Генерали В. Г. Куликов, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи Армия Генерали А. А. Епишев, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари Армия Генерали С. Л. Соколов ва бошқа ҳарбий бошлиқлар ўтиришибди.

Кенгаш қатнашчилари А. А. Гречко докладини муҳокама қилишни давом эттирдилар.

Армия ва флот комсомол ташкилотларининг фаолиятига доир энг муҳим масалалар Қуролли Кучлар турлари секцияларининг мажлисларида муҳокама қилинди. Кенгаш қатнашчилари секцияларнинг иш якунлари тўғрисидаги докладларни тингладилар. Ҳарбий Советларнинг аъзолари — Қуролли Кучлар турлари сиёсий бошқармаларининг бошлиқлари шу тўғрида доклад қилдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко якунловчи нутқ сўзлади.

Бутунармия комсомол ташкилотлари секретарлари кенгашининг Совет Қуролли Кучлари комсомол ташкилотларига, комсомолларига ва барча ёш жангчиларига мурожаати бир овоздан қабул қилинди.

Кенгаш қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига табрикнома қабул қилдилар.

Бутунармия комсомол ташкилотлари секретарларининг кенгаши ўз ишини тамомлади. (ТАСС).

ПАРТИЯ КАДРЛАРИНИНГ ЎҚУВИ

Шаҳар ва район партия комитетлари биринчи секретарларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан чақирилган семинари Тошкентда уч кун давом этди.

Семинарнинг иккинчи кунида «Ихтисослаштириш ва концентрациялаш асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш соҳасида партия комитетларининг вазифалари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Й. Р. Қурбонов, «Саноат, капитал қурилиши, транспорт ва алоқанинг самарадорлигини янада ошириш соҳасида шаҳар ва район партия комитетларининг вазифалари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, «Меҳнаткашлар турмушининг моддий ва маданий даражасини ошириш — партиянинг олий мақсади» деган мавзуда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров доклад қилдилар. Қарши район партия комитетининг биринчи секретари Ф. Омонов коммунистик қурилишда Совет, хўжалик ва жамоат ташкилотларнинг ролини ва масъулиятини ошириш соҳасида партия комитетининг иш практикаси тўғрисида, Наманган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари И. К. Хусниддинов ишлаб чиқариш қувватлари ва ишлаб чиқариш резервларидан рационал фойдаланиш соҳасидаги иш тажрибалари ҳақида ахборот берди.

Семинарнинг учинчи кунида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов «Шаҳар ва район партия комитетларининг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтириш, социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилаш соҳасидаги вазифалари» ҳақида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий партиявий ишлар бўлимининг мудири Г. М. Орлов «Партия ҳужжатларини алмаштириш ва бошланғич партия ташкилотларини янада мустаҳкамлаш вазифалари тўғрисида», Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти психология кафедрасининг мудири, педагогика фанлари доктори профессор М. Г. Давлетшин «Партия ишида педагогик ва психологик элементлар» деган мавзуда доклад қилдилар. Гулистон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Тўраев — партия ҳужжатларини алмаштириш соҳасида олиб борилаётган ишлар тўғрисида, Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ф. Г. Ёқубов — социал-иқтисодий ривожланиш планларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш практикаси ҳақида, Иштихон район партия комитетининг биринчи секретари М. Жўраев раҳбар ходимлар ўртасида партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш соҳасидаги ишлар тўғрисида; Сариосиё район партия комитетининг биринчи секретари Г. Н. Насриддинов қишлоқ хўжалигида илғор тажрибани пропаганда қилиш ҳақида; Пахтаобод район партия комитетининг биринчи секретари М. Эшонов — қишлоқ меҳнаткашларининг маданияти ва турмушини янада яхшилашга партия раҳбарлигини кучайтириш ҳақида тажриба айирбошлаш юзасидан ахборот бердилар.

КПСС Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг лектори Ю. М. Бузулуков «КПСС ташқи сиёсий фаолиятининг баъзи масалалари ҳусусида» лекция ўқиди.

КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорлари асосида партия ишининг самарадорлигини ошириш, унинг услуби ва методларини такомиллаштириш проблемалари семинарнинг диққат марказида бўлди. Докладларда, шунингдек шаҳар ва район партия комитетлари биринчи секретарларининг нутқларида шу нуқтаи-назардан партия ташкилотларининг хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлигини, меҳнаткашлар ўртасида сиёсий ва тарбиявий ишларни янада яхшилаш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини контрол қилиш ва партия қурилишининг бошқа муҳим масалалари батафсил анализ қилинди.

Машғулотлар охирида семинар иштирокчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретариатида суҳбатлашдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИНИ АМАЛГА—ОШИРАМИЗ

МОСКВА ШАҲАР ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ XXI КОНФЕРЕНЦИЯСИ

15 март куни Союзлар уйининг колонна залида Москва шаҳар партия ташкилотининг XXI конференцияси ўз ишини давом эттирди.

Конференциянинг иккинчи иш кунида делегатлар қизғин кутиб олган В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар иштирок этишди.

Делегатлар КПСС Москва шаҳар комитети ва ревизия комиссиясининг ҳисобот докладларини астойдил қизиқиб муҳокама этдилар. КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш борасида шаҳар ва район партия комитетларининг, бошланғич ташкилотларнинг фаолиятини анализ қилдилар.

Музокараларнинг қатнашчилари пойтахт коммунистлари, барча москваликлар Марказий Комитетнинг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини якдиллик билан маъқуллаётганликларини, партиянинг ички ва ташқи сиёсатини ишлаб чиқиб, уни амалга оширишга ўртоқ Л. И. Брежнев қўшаётган катта шахсий ҳиссага юксак баҳо бераётганликларини айтишди.

В. В. Гришинга сўз берилади. У 15 март куни Олмаотада қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш бошланганлигининг 20 йиллигига бағишланган тантанали мажлис очилганлигини хабар қилди. Мажлиснинг барча қатнашчилари қизғин кутиб олган Леонид Ильич Брежневнинг ёрқин нутқида қўриқ ерларни ўзлаштиришга москваликлар қўшган ҳиссага юксак баҳо берилди. Ўртоқ Л. И. Брежнев шахсан ўз номидан ва мажлиснинг барча қатнашчилари номидан Москва шаҳар партия конференциясига самимий салом йўллади.

В. В. Гришин шу ерда ҳозир бўлганларнинг гулдурос қарсаклари остида ўртоқ Л. И. Брежневга самимий саломи учун конференция делегатларининг қизғин миннатдорчилигини билдирди.

Конференция баланд руҳ билан Олмаотадаги тантанали мажлис қатнашчиларига ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга табрикнома йўллади.

Шаҳар партия комитетининг ва ревизия комиссиясининг ҳисобот докладлари юзасидан бўлиб ўтган музокараларда 21 делегат нутқ сўзлади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин якунловчи нутқ сўзлади.

Кўпгина делегатларнинг нутқларида КПСС Москва шаҳар комитетининг ҳисобот давридаги иши қониқарли деб топилсин, деган таклиф киритилган эди. Овозга қўйилган бу таклиф якдиллик билан қабул қилинади. Ревизия комиссияси доклади ҳам якдиллик билан тасдиқланди.

Якдиллик билан қабул қилинган резолюцияда XXI шаҳар партия конференцияси пойтахт партия ташкилоти, Москва коммунистлари ўзларининг куч ва ғайратларини бундан буён ҳам партиянинг улуғвор планларини амалга ошириш учун, коммунизм буюк иши учун курашга сарфлай берадилар, деб КПСС Марказий Комитетига ваъда берди.

Делегатлар КПСС Москва комитети ва ревизия комиссиясининг янги составини сайладилар.

КПСС Марказий Комитетига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилинди.

КПСС Москва шаҳар ташкилотининг XXI конференцияси ўз ишини тамомлади. Зал гумбазлари остида «Интернационал» садолари янгради. (ТАСС).

КПСС МОСКВА ШАҲАР КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

15 мартда КПСС XXI Москва шаҳар конференцияси сайлаган Москва шаҳар партия комитетининг пленуми бўлди.

Пленум ташкилий масалаларни кўриб чиқди.

Пленум КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси В. В. Гришинни КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари ва бюро аъзоси қилиб сайлади.

ЁШЛАР УМУМИЙ БИЛИМ ДАРАЖАЛАРИНИ ОШИРМОҚДАЛАР

14 март куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг халқ маорифи, фан ва маданият комиссияларининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни комиссияларнинг раислари А. Э. Босс билан П. Н. Федосеев олиб бордилар.

Комиссияларнинг иш планига мувофиқ тайёргарлик группасининг аъзолари Грузия ССР, Украина ССР, Белоруссия ССР, Ўзбекистон ССР, Озарбайжон ССР, Латвия ССРда, Мари АССРда, Саратов областида, Москвада, Куйбишев областининг Тольятти шаҳрида ишчи қишлоқ ёшларининг умумий ўрта кечки ва сиртқи таълимининг аҳволи билан танишдилар ҳамда ўз хулосалари ва таклифларини тақдим этдилар. СССР Маориф министрлигидан, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигидан, СССР Министрлар Совети Ҳунар-техника таълими давлат комитетидан, СССР Госпланидан, СССР Марказий статистика бошқармасидан ҳамда баъзи бир бошқа министрлик ва идоралардан ҳам материаллар олинди.

Мажлисда сўзга чиққан нотиқлар халқ маорифи органлари, министрликлар ва идоралар КПСС XXIV съездининг ёшларнинг умумий ўрта таълимга тўла ўтишини тугаллаш тўғрисидаги қарорини бажара бориб, ишлаётган ёшларнинг умумий ўрта кечки ва сиртқи ўқишини яхшилаш тадбирларини кўрмоқдалар деб таъкидладилар. Шу ўқув йилида 14,5 минг кечки (сменали) ва сиртқи мактаблар ишлаб, буларда 4,2 миллион ўқувчи таълим олмоқда. Мамлакатда 264 та кечки ва сиртқи ўрта махсус ўқув юртлари ҳамда кундузги техникумлар ҳузурида қарийб 3200 та кечки ва сиртқи бўлимлар бор. Бу ўқув юртларида саккизинчи синфлар базасидаги ўқувчилар сони 782 минг кишига етиб қолди.

Сўнгги вақтларда министрликлар ва идоралар ишлаётган ёшларнинг билим олиши масалаларига кўпроқ эътибор бера бошладилар.

Ўқиш жараёнини такомиллаштириш юзасидан анчагина ишлар қилинмоқда. Кечки мактаблар учун янги ўқув планлари ва программалари ишлаб чиқилди. Кечки ва сиртқи мактабларнинг ҳамда ўрта махсус ўқув юртларининг ўқув-моддий базаси мустаҳкамланмоқда. Мактабларни ва техникумларни ўқув ва лаборатория асбоб-ускуналари билан таъминлаш бирмунча яхшиланди. ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети ва СССР Маориф министрлиги «ҳар бир ёш меҳнатчи — ўрта маълумотли бўлсин» деган мавзуда ўтказаётган кўрик кечки ва сиртқи мактабларнинг ишига ижобий таъсир ўтказмоқда.

Шу билан бирга, дейишди депутатлар, кечки ва сиртқи мактаблар ҳамда ўрта махсус ўқув юртларининг ишида камчиликлар ҳам бор. СССР Маориф министрлиги, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, кечки ва сиртқи ўқув юртларига эга бўлган министрликлар ва идоралар ишлаётган ёшлар ўқишининг ана шу муҳим формасига ҳали ҳам етарли эътибор бермаяптилар. Айрим республикаларда, ўлкалар ва областларда ёшларни кечки мактабларга жалб этиш соҳасида улар билан суст иш олиб борилмоқда.

Комиссиялар ишида СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. Холов, ВЦСПС секретари Л. А. Зимлянникова, бир қанча министрликлар ва идораларнинг, СССР Олий Совети Президиумининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети чуқур қайғу билан маълум қиладиларки, Ўзбекистон Компартияси Ревизия комиссиясининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири Одил Иноғомович **Охунжонов** оғир касалликдан сўнг 1974 йил 15 мартда вафот этди.

ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН МУКОФОТЛАР

15 мартда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида республика халқ хўжалигининг турли соҳаларида социалистик мусобақа илғорлари — енгил саноат ходимлари, қурувчилар, қишлоқ хўжалиги мутахассислари ва бошқаларга тантанали вазиятда СССР орденлари ва медаллари топширилди. Улар 1973 йил планининг ҳамда зиммаларига олган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишида [illegible] муваффақиятлари учун шу мукофотларга сазовор бўлган эдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раиси Н. М. Матчонов социалистик мусобақа илғорларига орден ва медалларни топширди. У мукофотланганларни юксак мукофот билан қизғин табриклаб, уларга [illegible] янги муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ФАНИНИНГ КЎРИГИ

Республика Фанлар академиясининг 15 мартда очилган йиллик умумий йиғилиши Ўзбекистон фанининг катта кўригига айланди. Йиғилиш қатнашчилари бу учрашувни КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг [illegible] асосида академия муассасаларининг фаолиятини муҳокама қилишга бағишладилар.

Йиғилишни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. С. Содиқов кириш нутқи сўзлаб очди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси [illegible] академиянинг 1970—1973 йиллардаги фаолияти тўғрисида, [illegible] ҳамда 1974 йилги координацион план ҳақида доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари [illegible] нутқ сўзладилар.

Умумий йиғилиш Фанлар академияси президиумининг фаолиятини маъқуллади, [illegible]

Бир группа олимларга фан-техника соҳасида 1973 йилда берилган Беруний номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотлари топширилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

КИНО АНЖУМАНИГА ТАРАДДУД

15 мартда Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари учинчи халқаро кинофестивали ташкилий комитетининг мажлиси бўлиб ўтди. Илгари хабар берилганидек, бу анжуман республикамизнинг пойтахтида шу йил 20 майдан 30 майгача бўлиб ўтади.

Мажлисда фестивалнинг бош директори, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитетининг раиси А. Абдуллаев, фестивални тайёрлаш ва ўтказишда қатнашаётган ташкилотлар ва муассасаларнинг раҳбарлари, киноленталар ва уларнинг яратувчилари — икки қитъа мамлакатлари вакилларининг янги катта учрашувига тайёргарликнинг бориши тўғрисида ахборот бердилар.

Мажлисда хабар қилинишича, фестивалда қатнашишни сўраб юборилган аризалар кела бошлаган. (ЎзТАГ).

УЛУҒ НАМУНА

18 МАРТ — ПАРИЖ КОММУНАСИ КУНИ

Париж коммунаси пролетариат тарихидаги дастлабки, биринчи пролетар давлати бўлиб, [illegible]

[illegible] миятни ҳам бир орган қўлига — Коммуна қўлига бирлаштириш ҳақидаги қатор тадбирлар белгилади. Париж Коммунаси ўзи амалга оширган қатор ижтимоий-иқтисодий сиёсатларида, ўзининг бутун фаолиятида кенг халқ оммасининг ёрдамига суянган ҳолда иш олиб борди. Ҳатто контрреволюционерлар томонидан Париж қамал қилиниб, шаҳарда муҳтожлик, иқтисодий танглик ҳукм суришига қарамай, коммунарлар жўшқин, ижтимоий ҳаёт кечирдилар. «Пролетар» ва «Революция» клублари ҳамда Парижни мудофаа этувчи Ватанпарвар хотин-қизлар клуби ва бошқалар Париж Коммунасининг сиёсатига муҳим ижобий таъсир кўрсатдилар.

Атиги 72 кун яшаган Париж Коммунаси ижтимоий-иқтисодий сиёсат соҳасида халқ оммасининг аҳволини яхшилашга қаратилган шундай чора ва тадбирларни кўрдики, улар Коммуна ишининг абадий ўлмаслигидан далолат берар эди. Ҳақиқатда ҳам ишсизларни иш билан таъминлаш бюролари, меҳнат ва айирбошлаш комиссияларининг тузилиши, хусусий мулк бўлиб ҳисобланган темир йўл идоралари устидан, давлат буюртмаларини бажарувчи пудратчилар устидан назорат ўрнатилиши, йирик мулкдорларнинг бир қанча уйларини мусодара этиш ва уларни хонавайрон бўлган ишчилар ўртасида тақсимланиши, камбағал деҳқонларни солиқлар тўлашдан озод этиш ва ерларни деҳқонларга бўлиб беришни мўлжаллаш, ўқитувчиларнинг моддий ва ҳуқуқий аҳволининг яхшиланиши, болалар яслисининг очилиши, музей, кутубхона ва театрларнинг халққа очиб қўйилиши, Коммуна томонидан адолатсиз ва босқинчилик урушларининг рад этилиши ва бошқалар В. И. Ленин айтганидек, Коммунанинг «...Халқ ва ишчи ҳукуматидан иборат характерга эга эканлигини ҳар ҳолда етарли даражада равшан кўрсатиб турар эди».

Аммо коммунарлар томонидан йўл қўйилган бир қанча хатолар бундай ажойиб ғалаба самараларини йўққа чиқарди. Бу хатоларнинг биринчиси шундан иборат эдики, Париж пролетариати курашнинг ярим йўлида тўхтаб қолди, яъни В. И. Ленин таъкидлаб ўтганидек, коммунарлар эксплуататорларни экспропрнация қилишга киришиш ўрнига, умум миллий вазифаларни амалга ошириш билан банд бўлиб, юксак адолат жорий этиш ҳаёлларига берилиб, капиталистик хўжалик ҳаётининг маркази, капиталистик оборотнинг бош дастаги ва асосий механизми, муҳим қон томири бўлган банкларни қўлга олмадилар.

Коммунанинг йўл қўйган иккинчи асосий хатоси — пролетариатнинг ҳаддан ташқари олий ҳимматлилиги бўлди, яъни пролетариат ўз душманлари — контрреволюцион версалчиларни тугатиш ўрнига, уларга маънавий йўл билан таъсир этишга ҳаракат қилиб, ҳарбий кураш аҳамиятига эътибор бермай, сусткашликка йўл қўйди. Версаль ҳукумати эса бундан фойдаланиб Франциянинг бутун буржуазияси, помешчиклар, биржачилар, фабрикантлар, барча эксплуататорларни, шунингдек немисларга асирга тушган ва Бисмарк томонидан бўшатиб юборилган юз минг француз солдатини революцион Парижни [illegible]

[illegible] тарлари учун шундай бир сабоқ бўлдики, бу сабоқдан ишчилар синфи ўз озодлиги учун бўлган революцион курашнинг ҳар бир босқичида кенг фойдаланиб келди. Айниқса жаҳон революциясининг маркази Россияга кўчгач, пролетариатнинг улуғ доҳийси В. И. Ленин Коммуна сабоқларини чуқур анализ қилиб, ишчилар синфини марксизм-ленинизм назарияси билан қуроллантирувчи янги типдаги шундай бир революцион марксистик партияни вужудга келтирдики, бу партия ишчи ва деҳқонлар иттифоқини мустаҳкамлаган ҳолда Россия пролетариатининг жаҳонда биринчи бўлган социалистик революциядаги ғалабасини таъминлади.

Бу партия — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси синалган сиёсий раҳбар сифатида совет халқини коммунизм ғалабаси сари олға бошлаб бормоқда.

Э. ҒУЛОМОВ.

Одил Иноғомович ОХУНЖОНОВ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ревизия комиссиясининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг савдо, планлаштириш ва молия органлари бўлими мудири Одил Иноғомович **Охунжонов** узоқ давом этмаган оғир касалликдан сўнг 1974 йил 15 мартда вафот этди.

О. И. Охунжонов 1919 йили Тошкентда ишчи оиласида туғилди. Меҳнат фаолиятини 1943 йилда Тошкент тўқимачилик институтини битирганидан кейин шу институтнинг бош механиги сўнгра институт директорининг ўринбосари лавозимидан бошлади.

1945—1955 йилларда Ўзбекистон пахта тозалаш саноатида, Тошлоқ ва Шеробод пахта заводларининг директори, Бухоро пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси бўлиб ишлади.

О. И. Охунжонов 1955 йили Ромитан район партия комитетининг биринчи секретари этиб сайланди.

1958—1963 йилларда О. И. Охунжонов Бухоро Халқ хўжалик кенгаши раисининг биринчи ўринбосари, Тайёрлаш министрининг ўринбосари ҳамда Ўзбекистон ССР Халқ хўжалик кенгаши раисининг ўринбосари лавозимларида ишлади.

1963 йилда О. И. Охунжонов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратига масъул ишга кўтарилди. Олдин қишлоқ хўжалик хомашёсини қайта ишловчи саноат ва савдо бўлимининг мудири, сўнгра 1965 йилдан бошлаб то ҳаётининг сўнгги кунларигача Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг савдо, планлаштириш ва молия органлари бўлими мудири бўлиб ишлади.

Партия Одил Иноғомович Охунжоновни қаерга юбормасин, у ҳамма ерда топширилган ишга ўзининг бутун кучини ва билимини сарфлади, моҳир раҳбар, принципиал ва собит қадам ходим сифатида ўзини кўрсатди. У меҳнатсеварлик, камтаринлик ва ҳалоллик намунасини кўрсатиб, ҳаққоний равишда обрў қозонган эди.

Одил Иноғомович Ўзбекистон Компартиясининг XV, XVII ва XVIII съездларида ревизия комиссиясининг аъзоси этиб сайланди. У VII ва VIII чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати эди.

Партия ва ҳукумат О. И. Охунжоновнинг кўпқиррали фаолиятини юксак тақдирлаб уни Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат белгиси» ордени ва медаллар билан мукофотлаган эди.

Камтарин, меҳнаткаш, ҳалол ва принципиал ходим Одил Иноғомович Охунжоновнинг ёрқин хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Ш. Р. Рашидов, Н. М. Матчонов, Н. Ж. Худойбердиев, И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, А. Д. Бесчастнов, Я. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Қ. К. Камолов, Н. М. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, А. А. Хўжаев, А. С. Абдалин, Р. Ҳ. Абдуллаева, Г. А. Габриельянц, С. К. Зиёдуллаев, И. В. Марцинюк, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев, С. Р. Расулов, Т. У. Умаров, Г. М. Кулешова, Ғ. Ғ. Юсупов, Б. Ғ. Халилов.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон Компартияси Ревизия комиссиясининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг савдо, планлаштириш ва молия органлари бўлими мудири О. И. Охунжоновни дафн этишни уюштириш учун С. Р. Расулов (раис), Ғ. Ғ. Юсупов, Т. У. Умаров, Г. М. Кулешова, Б. Ғ. Ҳалиловдан иборат составда ҳукумат комиссиясини туздилар.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАНАДИ

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида Ўзбекистон ССРнинг ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган илмий конференция очилди. Конференцияни университет ректори республика Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов қисқача нутқ сўзлаб очди. Биринчи ялпи мажлисда миллий масала тўғрисида маркса-ленинча таълимот деган мавзуда профессор Ш. З. Ўразаевнинг доклади ва бошқа бир қанча докладлар тингланди.

Икки ҳафта давом этадиган бу конференцияда республиканинг энг кекса ўқув юрти профессорлари ва ўқитувчилари 350 га яқин доклад қиладилар ва ахборот берадилар. Шу докладлар ва ахборотларда Ўзбекистон Коммунистик партияси фаолиятининг турли томонлари, республиканинг экономика ва маданиятни ривожлантиришда эришган муваффақиятлари кўрсатилади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми юқори малакали мутахассисларни тарбиялаш ва тайёрлашдаги катта хизматлари учун Ўзбекистон ССР Фанлар академияси чет тиллар кафедрасининг доценти Эрнестина Александровна **Зусмановская**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллик, самарали педагогик фаолияти ҳамда музика санъати кадрларини тайёрлашдаги хизматлари учун Фарғона музика билим юртининг директори Ҳаюма Машариповна **Мақсумова**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллик, самарали врачлик иши ҳамда аҳоли соғлиғини сақлашдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги республика клиник кўз касалхонаси бош врачи Шаҳодат Саидқуловна **Ҳасанова**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони берди.

ЭКИШ ФРОНТИДАН ХАБАР

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси республикада экиш ишларининг бориши тўғрисида биринчи маълумотни берди. Шу хабарда айтилишича, колхозлар ва совхозлар 13 минг гектар ерга буғдой ва арпа экканлар. Бу эса ўтган йил шу вақтдагидан камроқ. Бунга ҳавонинг совуқ келганлиги, қор-ёмғирнинг кўп ёққанлиги сабаб бўлди.

Хўжаликлар сабзавот уруғини сепишга киришдилар. Икки минг гектар ерга сабзавот экилди. Сурхондарё билан Фарғона областларида айниқса кўп майдонга экин экилди. Картошка экиш, кўп йиллик ўт уруғларини сепиш қизиб кетди. (ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР

КАТТА АҲАМИЯТГА МОЛИК ВОҚЕА

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Л. И. Брежневнинг Франция Президенти Ж. Помпиду билан суҳбатлари жаҳон матбуотининг ташқи сиёсатга доир асосий мавзуидир. Жаҳондаги турли мамлакатларнинг газеталари махсус мухбирларининг Пицундадан юборган мақолалари ва репортажларини эълон қилмоқдалар, «Адлер» аэропортидаги учрашув ва юксак даражадаги совет — француз суҳбатларининг бошланиши тасвирланган фотосуратларни кўзга яққол ташланадиган ўринларда босиб чиқармоқдалар.

◆ Франция ҳукуматига яқин турган «Насьон» газетаси суҳбатларнинг бошланишини шарҳлаб, Совет Иттифоқи «Франция билан ўз муносабатларини янада яхшилашга интилмоқда», деб таъкидлайди.

«Круа» газетаси Совет — Франция алоқаларига бағишланган материалларни бутун бир саҳифада эълон қилиб, Л. И. Брежнев билан Ж. Помпидунинг учрашуви «шубҳасиз, наф келтирувчи учрашув бўлди», деб уқтириб ўтади. Газета қайд қилиб ўтганидек, «суҳбатдошлар бешинчи марта учрашганликлари туфайли бир-бирларини яхши биладилар».

◆ Болгария газеталари Президент Ж. Помпидунинг СССРга келиши ва Пицундада суҳбатларнинг бошланиши тўғрисидаги хабарларни «СССР билан Франция ўртасидаги муносабатларда муҳим воқеа», «Тинчлик йўлидаги ҳамкорлик», «Тинч-тотув яшаш ишига қўшилган катта ҳисса» деган сарлавҳалар остида кўзга яққол ташланадиган ўринларда босиб чиқардилар.

◆ Венгриянинг ҳафталик «Орсаг—Вилаг» газетаси қуйидагиларни ёзади: «кейинги йилларда юксак даражадаги совет—француз учрашувларига назар солар эканмиз, бу учрашувлар яхши анъана бўлиб қолди, деб таъкидлаш мумкин. Л. И. Брежневнинг Ж. Помпиду билан учрашуви сиёсий воқеликни эътироф этиш асосида ривожланиб бораётган ҳамкорликни кучайтиришга ёрдам беради, иқтисодий алоқаларни ривожлантиришда янги саҳифа очади, Европада барқарор хавфсизликка эришиш йўлида янги қадамлар қўйиш имкониятини туғдиради».

◆ Монголиянинг «Унэн» газетаси қуйидагиларни ёзади: «кейинги йилларда Совет Иттифоқи билан Франция ўртасидаги муносабатларда рўй берган силжиш ва олға қараб қўйилган қадамлар Европа қитъасида чуқур ўзгаришлар ясаш учун мустаҳкам пойдеворни вужудга келтиради ва турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини халқаро ҳаётнинг нормаси сифатида қарор топтириш жараёнига самарали таъсир ўтказади».

◆ Чехословакияда чиқадиган «Праце» газетаси Пицундада жуда кўп чет эл журналистлари тўпланганлигини қайд қилиб, жаҳон жамоатчилиги совет — француз учрашувига ғоят қизиқиб қарамоқда, деб уқтириб ўтади.

◆ Римда чиқадиган «Унита» газетаси КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Франция Президенти билан учрашуви тўғрисидаги катта хабарни биринчи саҳифасида босиб чиқарди ва ҳар икки мамлакат раҳбарларининг суҳбатлари жаҳон жамоатчилигининг зўр эътиборини ўзига жалб этмоқда, деб таъкидлайди. Бу суҳбатлар, деб ёзади газета, конкрет ва дўстона характерга эга бўлди. Ана шу суҳбатлар давомида халқаро аҳволнинг энг муҳим масалаларига, шунингдек Совет Иттифоқи билан Франция ўртасидаги муносабатларни кучайтириш билан боғлиқ бўлган проблемаларга тўхталиб ўтилди. (ТАСС).

Бундан ярим аср муқаддам Монголия ёппасига саводсиз мамлакат эди. Бугунги кунда Фанлар академиясида, илмий-тадқиқот институтлари ва лабораторияларида минглаб монголиялик олимлар самарали меҳнат қилишмоқда. Суратда: Монголия Халқ Республикаси Фанлар академияси қошидаги химия институтининг тажриба лабораториясида.

ТАСС фотоси.

ВИЗИТ ТУГАДИ

КУАЛА-ЛУМПУР, 15 март. (ТАСС мухбири). СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Ё. С. Насриддинова бошчилигидаги СССР Олий Совети делегациясининг Малайзияга қилган расмий визити тугади. Делегацияни Ватанига жўнаб кетиши олдидан Малайзия бош министри Абдул Раззоқ қабул қилди. Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида Совет—Малайзия муносабатларини янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди.

Делегация аъзолари бош министр ўринбосари Ҳусайн Онн, Малайзия парламентининг аъзолари ва раҳбарлари, штатлар ҳукуматларининг бошлиқлари билан ҳам учрашдилар. «Малайзия — СССР» дўстлик жамиятида хотин-қизлар ташкилотларининг раҳбарлари билан ҳам қизғин учрашувлар бўлди. Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар бир ҳафталик визит чоғида Малайзия халқи ҳаётининг турли жиҳатлари билан танишдилар. Делегация мамлакат бўйлаб сафар қилди, каучук майдонлари ва қўрғошин конларини бориб кўрди, халқ рақкосларининг концертларида ҳамда анъанавий спорт мусобақаларида ҳозир бўлди.

Совет парламенти аъзоларининг мамлакатимизга биринчи марта ташриф буюриши унинг иккала мамлакат ўртасидаги парламентлараро алоқаларни янада муваффақиятли ривожлантирибгина қолмай, бошқа соҳаларнинг ҳам янада муваффақиятли ривожланишига ижобий таъсир кўрсатувчи ўзига хос хусусият бўлади, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда вакиллар палатасининг оқсоқоли Дато Юсуф бин Шайх Абдул Раҳмон. Визит якунлари турли соҳаларда ҳамжиҳатликни чуқурлаштириш ишига, шубҳасиз, хизмат қилади, деди у. Биз СССР Олий Совети делегацияси визитининг натижаларидан мамнунмиз ҳамда СССР билан Малайзия ўртасидаги дўстона муносабатларни янада мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида бошқа визитлар ҳам бўлишига ишонамиз, деб таъкидлади вакиллар палатасининг оқсоқоли.

С. БИЧКОВ.

ЯГОНА МАҚСАД ЙЎЛИДА

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИКНИНГ 25 ЙИЛЛИГИ

СССР билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасида кўпданоқ қардошларча дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари ўрнатилган. Корея Халқ Демократик Республикаси эълон қилинганидан кейин сал вақт ўтгач — 1949 йил 17 мартда Москвада СССР билан КХДР ўртасида иқтисодий ва маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланди. Бу битим социализм ва коммунизм қуришдан иборат ягона мақсадни кўзда тутган социалистик мамлакатлар ўртасидаги ўзаро муносабатларга хос бўлган янги типдаги битим эди. 1949 йилги битим ҳар икки давлат ўртасида иқтисодий ва маданий алоқаларни ривожлантириш соҳасида ҳал қилувчи роль ўйнади. Бу битим ҳар иккала мамлакат халқларининг ҳаётий манфаатларига тамомила мос бўлиб, социалистик системанинг қудратини мустаҳкамлашга ёрдам берди.

Америкалик агрессорлар бошлаб юборган 1950—1953 йиллардаги уруш ёш социалистик давлат учун жиддий синов бўлди. Ана шу оғир даврда Совет Иттифоқи ва бошқа қардош мамлакатлар корейс халқига зарур моддий ёрдам бериб, уни маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлади.

Урушдан кейинги тиклаш даврида Совет ҳукумати Корея Халқ Демократик Республикасига машина, ускуналарни, техникага доир муҳим ҳужжатларни бепул етказиб берди. Совет Иттифоқининг иштироки билан 41 корхона, шу жумладан Ким Чак номли металлургия заводи, Супхун ГЭСи, Хиннам химиявий ўғитлар комбинати ва бошқа объектлар қурилди ҳамда тикланди. Ана шу иншоотларда неча юзлаб совет мутахассислари хизмат қилдилар.

Корея Халқ Демократик Республикасининг халқи қисқа вақт ичида ўз республикасини социалистик индустриал-аграр давлатга айлантирди.

1966 йилда иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик тўғрисида узоқ муддатга мўлжалланган битим имзоланди ва 1967 йилда иқтисодий ҳамда илмий-техникавий масалалар билан шуғулланувчи Совет—Корея ҳукуматлараро маслаҳат комиссияси тузилди. Ана шу битим ва комиссия СССР билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш соҳасида катта роль ўйнади. Совет Иттифоқи Корея Халқ Демократик Республикасида нефть химиясининг тўнғичи — Унги нефтни қайта ишлаш заводини, Осиёда энг кучли деб ҳисобланган иншоотларнинг бири — Пукчан ТЭСини, Ким Чак номли металлургия заводида пўлат эритиш ва прокат цехларини қуришга ёрдам берди.

КХДРнинг ёш мутахассислари мамлакатимиздаги корхоналарда ўз дўстларининг илғор тажрибасини ўрганмоқдалар. Шу билан бирга Совет Иттифоқида металлургия, химия, шоликорлик соҳасида иш олиб бораётган талантли корейс олимларининг ютуқларидан фойдаланмоқда.

Республика ташқи товар оборотининг 80 процентдан кўпроғи Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар ҳиссасига тўғри келади.

СССР ва Корея Халқ Демократия Республикаси самарали ҳамкорлик ўрнатилганидан буён ўтган 25 йил мобайнида катта муваффақиятларга эришди. Совет кишилари ҳар икки давлат ўртасидаги қардошлик муносабатлари ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатлари йўлида, социализм ва коммунизм қуриш манфаатлари йўлида бундан буён ҳам ривожланаверади, деб ишонч билдирадилар.

О. АБРАМКИН, (ТАСС).

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ВЕНЕСУЭЛАДА

КАРАКАС, 15 март. (ТАСС). Венесуэла Президенти Карлос Андрес Перес «Мирафлорес» саройида совет делегациясини қабул қилди. Делегацияга СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари В. П. Рубен бошчилик қилмоқда. Делегация Карлос Андрес Переснинг президент лавозимига ўтишига бағишланган тантанали маросимда қатнашди.

Президент билан совет делегацияси ўртасида суҳбат бўлди. Суҳбат самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

В. П. Рубен Венесуэла Президентига СССР Олий Совети Президиуми Раиси Н. В. Подгорнийнинг табрик мактубини топширди. Томонлар ўзаро фойдали асосда, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида иккала давлат ўртасидаги алоқаларни кенгайтиришга самимий аҳд қилганликларини изҳор этдилар.

Адабиёт ва санъат

• Серқуёш ўлкамиз тўйи — шоир тароналарида
• «Оқшомдан тушгача» — Ҳамза театри саҳнасида
• ГЕТЕНИНГ ШОҲ АСАРИ — ЎЗБЕК ТИЛИДА

ДИЁРИМ МАДҲИ

50 йил Мушоираси

МИРТЕМИР,
Ўзбекистон халқ шоири.

Ўзбекистон — суюкли ва азамат жумҳурият — ярим асрлик тўй арафасида. Қалам аҳли ҳам жумҳурият билан камол топмоқда. «Дафтарлардан» сарлавҳалик бу қўшиқлар улкан тўй олдидаги илк қалдирғочлардир. Маълумки, қалдирғоч чуғурлаган кейин, тўрғай тилга киради, булбул ҳам...

Йил рисоладагидек яхши келди. Кўклам ҳиди димоққа урмоқда. Йил ўтган йилгидан ҳам мазмунли ва чиройли бўлишига шубҳа йўқ. Тўй йили ахир. Тўй шунчалар ёрқин ва ҳашаматлики, булбул навосидай ёниқ ва шўх чилтор куйидай жаранг ва авж раво.

Мен бугун тўйга бағишлаб ёзаётган шеърларимдан бир бўлагини азиз ўқувчи назарига тутаман.

ЁРУҒЛИК

...Ёруғлик юртиман, тонг ўлкасиман,
Қуёш боласиман, десам ҳаққим бор.
Порлоқ уй, жаранг шеър, онг ўлкасиман,
Ўтмиш ҳам, уфқим ҳам ёрқин, шуълабор.

Ёруғлик лиммо-лим эрк маконимда,
Ҳовучлаб ичаман шаршарасидан,
Қиш оловлари қайноқ қонимда,
Мен қудрат оламан ҳар заррасидан.

Ўроқ-машоқ пайти олтин хирмоним,
Саратон кўзида ширмони ноним,
Ёз бўйи ярқироқ, эзгу осмоним,
Коинот онаси — алп онажоним.

Кўклам ашилиги — юздан бир рангги,
Анор шарбатида акси жилваргар.
Қушлар хониши ҳам қуёш оҳанги,
Булоқ мавжларида рақси жилваргар.

Ғўза тўлқинида мудрар ёруғи,
Кўклар ёруғ олар оқ чаноғидан.
Тупроқда яшнир олам ёруғи,
Чанқоқлар олгани — нур қайноғидан.

Ёруғ нур ярашиқ ёруғ ёрдиман,
Менинг шу қуёшлик давлатим-да бу,
Тенгдошлар сафида мен ҳам девкорман,
Қуёшлик давлатим — меҳнатим-да бу.

Ёруғлик ва нурнинг оқ сийнасида
Ўша суюк маҳзан, деганлари рост.
Ёруғ учқунларнинг шоҳ зинасида
Ёруғ Ўзбекистон, деганлари рост.

ЧАҚМОҚ...

Кўзим-кўзимга тушди, чақмоқ чақнаган бўлди,
Учқуни дилга кириб, оҳи ёқилган бўлди.
Кўзим-кўзимга тушди, ярқираб кетди кўзим.
Наинки фақат кўзим, ярқираб кетдим ўзим.
Бир олов тушди ногаҳ ўзлигимга-ўзагимга.
Бир олов тушди ногаҳ ўзимга, кузагимга.
Бир зумда ўртаниб, бир зумда қовурмоқчи,
Тутундай учирмоқчи, кул каби совурмоқчи.
Оҳ, у кўзлар чақмоқ...
Шунчалар омонсиз ва лаҳзалик боқмоғи!
Йўқ, мени куйдирмаган. Йўқ, мени ёндирмаган,
Севгидан тондирмаган, ғазабдан тондирмаган.
Кўзимга ёғду бахш эт, дилимга ёғду берган,
Токи бахт бўлмасин чег...

* * *

Кўзим-кўзимга тушди, мен ёнаман шекиллик,
Девонаман шекиллик, тўлғонаман шекиллик.
Ёнмасдан иложим йўқ, ўт тушди ширин жонга,
Ўт тушмасайди фақат ногаҳ чексиз жаҳонга...

ЖУЖУН

Бисотимда жужун уст-бош бор эди сал эскироқ,
Ез ойлари қайга бормай, йўлдош эди у бироқ.
Жомадоним бурчагида борар эди буклоғлик,
Тоза, пишиқ. Лекин ўзи сал ямоқлик, сал доғлик.

Сийлиқ эди Сим шаҳрида янги чеклик бир қиздан,
Қиз бўлганда ҳали ҳануз юрагимда сир қиздан.
Саратонда кияр эдим, салқин эди ва енгил,
Жужун янглиғ ҳузурбахш-мас ёз ойлари ҳеч энгил.

Оқшомлари салқин тушса, иситади мовутдек,
Туш чоғида салқинлиги ел ялаган совутдек.
Сен сўрадинг: «Нега тўзмас, чўзим янглиғ, не сабаб!»
Жавоб излаб, тутилдим мен: нега, — дердим, — во ажаб!

Ўйлаб қолдим, эсга тушди Мингсулувдай пиллакаш,
Мингсулувдек сулув қайда, сулув гапми, париваш.
Тўпиғига тушар сочи, ўйламангки, қилвир соч,
Қора-қўнғир, қирқ ўрим соч, чамбарак соч-чилвир соч.

Кўзларига ўхшаш бўлмас, бўтакўзлик, толма бел,
Қамиш бўйли, буғдой ранглик, шўх ва қувноқ худди ел.
Қишлоқ қизи, тенгдошлари ўртасида содда қиз,
Соддаликдан бутун кўрки чизилгандек ёдда қиз.

Эсга тушди шу гўзалнинг пилла қурти тутгани,
Кўклам, ҳамма ўйнар чоқда унинг ташвиш тортгани.
Сўриларда вишиллашар... Тегмасин сал совуқ деб,
Е саёқ ел, ё қайноқ ел келмасин ҳеч ёвуқ деб.

Болодан-у, ёмон кўздан сақлар худди чақалоқ,
Барг кесишар, баргсиз қолиб, тутзорлар ҳам бақалоқ.
Бир меҳнатки, заршунослик... Тақдирига хаёл банд,
Соқ ва ҳушёр бўлмаса қиз ногуҳони егай панд...

Ҳар кун, ҳар кун, ҳар кун шундоқ Мингсулув барг тўкар барг...
Ҳар кун, ҳар кун, ҳар кун шундоқ барг тўкишни этмас тарк.
Ҳар кун, ҳар кун, ҳар кун шундоқ: «Бўлмасин, — дер, — жувонмарг».
Ҳар кун пилла сўриларни қўриқлар қиз гўё арк...

Кунлар ўтар, жониворлар тўқий бошлар пиллалар,
Дона-дона бутов нуқра, кўз олур оқ тиллалар.
Оқ тиллалар ўралгунча ўтар гўё чиллалар,
Оқ пиллалар ўралгунча қурийди не сиялалар.

Яйраб-яйраб пилла йиғар сўриларда Мингсулув,
Беш қиз — эш қиз, баъзан нозли, баъзан тантиқ, баъзан қув
Мингсулув ҳам гўё сеҳрий бир салтанат бекаси,
Шундоғам бир салтанатки, кўринмайди чеккаси.

Оқ, ярқироқ толалардан айлангунча урчуқлар,
Юзга тошар сепкиллару, лабга тошар учуқлар,
Ипак деб ном олдими, бас, тўқилади юз мато,
Не мушкулни осон этар десам агар бехато.

Кўк юзидан тушгучига соябону оқ чодир,
Қамиш бўйлик сулувларга ипак қандай раводир.

* * *

...Мурунтовлик тоғ-тоғ қумдан элаб олур зар бугун,
Ечилмоқда не-не чигил, не-не жумбоқ, не тугун.

Кончи йигит ер қаърида қурч қоялар ўйса гар,
Еки олов ялпиғида тинмай пўлат қуйса гар,
Тўрт фасл ҳам камарбаста, хирмон уяр пахтакор.
Бу дунёда бир-биридан душвор не-не заҳмат бор.

Ғаллакорнинг заҳмати ҳам, оқсоқоллик боғбон ҳам,
Изғиринда самумларда танти оға чўпон ҳам,
Инсонга деб, шу элга деб яратар қут мўлдан-мўл,
Ўзга бири ер остида қурар сарой, қурар йўл.

Ажиб кумуш нуқралардан хирмон уяр Мингсулув,
Элга сийлик меҳнатим деб, элни суяр Мингсулув.
Ҳа, айтмоқчи шу ипакдан тўқилади жужун ҳам,
Ҳар кийганда дилдан дейман: пиллачи, ҳеч бўлма кам.

Уқдингми, ҳей... Пур ҳикмат бу пиллачилик, пиллакаш,
Кўз ўнгингда жилвалансин Мингсулувдай париваш.

БУЛОҚ БЎЙИ

Саратонда ташна бўлдим,
Ерилгудай ғашга тўлдим,
Қўниқ топмай бесаранжом,
Излар эдим жиндак ором.
Қани,—дердим,—яшил гўша,
Тоғ қучоғи, асил гўша!
Қани, ўша Буқа булоқ,
Тоғ ҳуснига уқа булоқ,
Ўша дара, ўша ёзлоқ,
Сўқмоғи мўл ўша созлоқ,
Минг хил кўкат, юз ранг чечак,
Оқиш, кўкиш бўз ранг печак,
Ўша чўпон ва йилқичи,
Ўша салқин дара ичи,
Ўша заранг, ўша қимиз,
Хуштам, қўша-қўша қимиз,
Чиноз таги-кўк кошона,
Давра хушвақт, ва шоҳона...
Содда гурунг, содда кулгу,
Элтар гўё бода кулгу...
Харсанг курси, харсанг болиш,
Шайдо булбул қилур нолиш,
Саҳардан то оқшом сайрар,
Наҳотки беором сайрар.
Эпкин эсар, тоза ҳаво,
Тўрғай бошлар сўнгсиз наво.
Бургут учар олис-олис,
Олқор айғоқ, тик ва хопис,
Буқа булоқ, Буқабулоқ,
Қўшиқчисан шўх ва қувноқ.
Қўш тегирмон кўк сувинг бор,
Ҳам шифоли, ҳам беғубор.
Саринлиги гўёки қор,
Ҳам нозлидир, ҳам жилвакор...
Балиқлари шўх ва қочоқ,
Ўйнашурлар бекинмачоқ...
Тоғ устига мингашган тоғ,
Тоғ устига энгашган тоғ,
Қуёш кулур, айни тушлик,
Қораяди бирзум бўшлиқ,
Кўкни булут олалайди,
Эмиш бўри болалайди.
Қани, дангал учсам ҳозир,
Ҳаволарни кучсам ҳозир,
Бирга учса дўст ва ёрон,
Узоқмас у салқин сайҳон.
Жиндак ором олсак, қани,
Сув бўйида қолсак, қани...
Буқабулоқ, Буқабулоқ,
Кўрмагандим сендай сувлоқ...
Қани ўша яшил гўша,
Ўша, ўша, ўша, ўша!

Сирдарё. Баландчақир қишлоғи.

БЕТОБЛИГИМДА...

Мажнун тол тагига ўтқазинг мени,
Қоврилмай то ғашлик алангасида,
Мажнун тол тагига ўтқазинг мени,
Нафасимни ростлай кўланкасида
Мажнун тол тагига ўтқазинг мени,
Қушлар овозига қулоқ солайин.
Мажнун тол тагига ўтқазинг мени,
Хаёл оғушида ором олайин.
Мажнун тол тагига ўтқазинг мени,
Шу кунгача ўзни мен чеклаб бўлдим.
Мажнун тол тагига ўтқазинг мени,
Мен учун йиғласин, мен йиғлаб бўлдим.

Саҳнага чиқиш олдидан... Г. Кечкин фотоси.

Янги таржималар

ГЕТЕ.

ФАУСТ

Фауст Мефистофелга қўл бергандан буён кўп саргузаштларни бошдан кечирди. Жодугар доруси билан ёшариб инсоний севгига ошно бўлди. Лекин ёвуз малак Мефистофелнинг қутқуси билан бу муҳаббат бахтсиз хотима топди.

«Фауст» муаллифи кейинги бобларда подшо саройининг ички низоларини тасвир этади. Сарой аҳлининг тубан интилишларини намоён қилади. Бу парчада шайтон сеҳри билан ғолиб бўлган подшонинг ўз яқинларига унвон бериши тасвирланган.

ПОДШО

Биз ғалаба қилдик нима бўлса ҳам,
Ёз аломон бўлиб қочмоқда бу дам.
Мана ул хоиннинг тахти, мана бу
Унинг хазинаси, тўла зар, инжу...
Дўстлар даврасида ғолиб ва бардам
Элчи кутмоқдамиз тобе халқлардан.
Хушхабарлар келур бизга ҳар ёндан,
Юрт тинч, эл қутулди ғулу, исёндан.
Бизга мадад берди гарчи сеҳргар,
Оқибат ғолиб — биз, бизники самар.
Жанглар тарихига ташласак нигоҳ,
Қанча тасодифлар юз берган ногоҳ,
Ёв бошига ёққан гоҳ қонли жала,
Гоҳида тош ёғиб қилган дабдала.
Гоҳ ғорлардан чиқиб бир аюҳаннос,
Дўстга ишонч берган, душманга васвас.
Лекин енгилганлар эл аро мазаҳ,
Ғолибларга ёрдир шуҳрона, фараҳ.
Тангри салотини тутиб дилларда,
Нашида йўллайдур минглаб тилларда,
Ёр бўлган бу чоғда саодат, зафар
Мен ўз юрагимга ташлайман назар,
Ёш подшо ишрату сафо қиладур,
Вақт келиб у вақтнинг қадрин биладир.
Мана, ғолибона тугади уруш,
Тўртовингизга мен берурман улуш.

(Биринчисига)

Сен, княз, бўлдингу қўшинга раҳбар
Маҳкам турди нозик фурсатда сафлар.
Тинчликда ҳам, сардор бўлгин шундайин,
Фельдмаршал шамширин сенга берайин.

ФЕЛЬДМАРШАЛ

Тартиб ўрнатдик юрт ичра то бу дам,
Унинг сарҳадин ҳам қилсак мустаҳкам.
Олий саройингда жам бўлажакмиз,
Жам бўлиб чинакам базм қилажакмиз.
Шунда бул шамширни қўлда тутиб шай
Енингда турарман фахрий соқчидай.

ПОДШО

(Иккинчисига)

Мардлик, одобда сен ўрнак черикка,
Сени тайинлай бош камергерликка.
Гар аҳли саройда йўқдир иттифоқ,
Подшолик тагига сув қуяр нифоқ,
Қобиллигинг билан бўлурсан ҳамдам
Сарой аҳлига ҳам, тахтнишинга ҳам.

БОШ КАМЕРГЕР

Менинг шиорим шул: бўлмоғим дарнор
Яхшига ёр, ёмонга ҳам беозор,
Ростгўй бўлай доим, ёлғондан йироқ,
Мақсадим ишончинг ҳаргиз қозонмоқ.
Улуғвор базмингда эҳтиром ила,
Қошингда турайин олтин жом ила.
Сен унга қўл ювган чоғинг кўрайин,
Олтин узугингни тутиб турайин.

ПОДШО

Буюк ишларга банд гарчи хаёлим,
Лек тўй, базмлар ҳам албатта лозим.
Майли зиёфатлар тараддудин кўр,
Кайфият чоғ бўлса иш ҳам битар зўр.

(Учинчисига)

Сен базм оғаси бўл, шул фармонимиз,
Сенинг измингдадур дастурхонимиз.
Барча масаллиқлар, илвасин гўшти,
Чорва қўл остингда бўлади, дўстим,
Ҳар фасл, ҳар бир ой, ҳар фурсатга мос
Лазиз таом бермоқ вазифанг, холос.

БАЗМ ОҒАСИ

Мақбул бўлмагунча то сенга таом,
Ута рўза тутай ўзим, вассалом.
Тонгда шод қилмоғинг учун тановул
Тун бўйи кўз юммас ошпаз, баковул.
То дастурхонингда сенинг тўрт томон
Тўрт фасл неъмати бўлсин намоён.
Аммо дабдабани севмайсан, ёдда:
Сенга таом бўлсин мазали, содда.

Эркин ВОҲИДОВ таржимаси.

БИР ОИЛА ҚИССАСИ

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИНИНГ «ОҚШОМДАН ТУШГАЧА» СПЕКТАКЛИ ҲАҚИДА

Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театри рус драматургиясининг тарғиботчиси бўлиб келган. Оилавий ҳаётни тасвирлашда, характерларнинг шаклланиш жараёнини кўрсатишда, қаҳрамонларнинг психологик-руҳий оламини очишда зўр маҳоратга эришган Виктор Розовнинг «Оқшомдан тушгача» пьесасининг саҳналаштирилиши ана шу яхши анъананинг давом эттирилаётганидан гувоҳлик беради.

Драматург бу асарида ҳам ўз услубига содиқ ҳолда бир оила аъзоларининг ҳаётида оқшомдан тушгача рўй берган воқеаларни гоҳ ғамгин, гоҳ жилмайиб акс эттириш орқали виждон ва бурч, ҳалоллик ва садоқат проблемаларини кўтариб чиқади. Пьесада тасвирланишича, ҳақиқий совет оиласи — бу (Лёва ўйлаганидай) бир том остида яшовчи ҳар хил одамларнинг сохта бирлашмаси эмас, балки бир-бирига меҳр-оқибатли, дардкаш, шодликни ҳам, қайғуни ҳам баҳам кўрувчи, фикр ва қарашлари бир-бирига яқин бўлган, маънавий кучли кишилар иттифоқидир. Оила қанча маърифатли, илғор, мустаҳкам бўлса, жамиятимиз шунча кучли бўлади.

Театр (таржимон Қ. Мирмуҳамедов кўмагида) худди шу ғояни очишга, ҳар бир қаҳрамонга хос феъл-атвор, кайфиятни конкрет тасвирлаш билан бирга замондошларимизни ҳаяжонга солиб юрган кўпгина фалсафий-этик масалаларни ўртага ташлашга интилади.

Образларнинг моҳияти, характерли хусусияти, кайфияти, ҳаракат йўналиши асосан тўғри белгиланган.

Чунончи, оила бошлиғи Жарков ролида чиққан атоқли санъаткор Саъди Табибуллаев ўз қаҳрамонидаги жиззакилик ва худбинликни чертиб кўрсатади. Бир пайтлар ўзининг ҳаётий асарлари билан шуҳрат қозонган бу ёзувчи бора-бора ҳаётдан узоқлашган, ўзини ўйлайдиган, бировларнинг ютуқларини кўролмайдиган, ўзига ортиқча эътибор талаб қиладиган инжиқ ва асабий бўлиб қолган. Актёр Жарковнинг аслида олижаноб, ҳалол одам эканини, ўз асарларидан мамнун эмаслиги, танлаган йўлининг тўғрилигига шубҳа билан қараётганини ҳам томошабинга англатиб боради. Масалан, Жарков (С. Табибуллаев) ўз асарини дўсти Егорьевга (Н. Олимов) ўқиб бериб, ундан фикр эшитаётганда, унинг сўзини бўлиб, норизо бир ҳолатда тингласа-да, биз ичдан унга тан бераётганини ва қандайдир қарорга кела бошлаганини пайқаймиз. Дарҳақиқат, ярим тунда у оғир изтироблар зарбидан қадди букилган, ёзувчилик кўчасига янглиш тушиб қолганига ишонч ҳосил қилган бир ҳолатда кабинетга кириб келиб, барча қўлёзмаларини рўмолга тугиб, куйдириб юбориш учун ташқарига олиб чиқиб кетади. Биз унга ачинамиз ва, айни замонда, унинг бундай ҳаракатини катта жасорат деб баҳолаймиз.

Обид Юнусов ижросида Жарковнинг ўғли Кирилл қизиққон, шу билан бирга юмшоқ кўнгил бўлиб гавдаланади. Воқеалардан биз уни севган хотини ташлаб кетгани, кейин қайта турмуш қурмагани ва бутун меҳри-муҳаббатини ўғли Альбертга ҳадя қилганини, энди эса вояга етган ўғлини онаси келиб олиб кетиб қолишидан қўрқиб юрганини англаймиз. Қизиққонлик, тажанглик, зарда билан гапириш ана шу ҳолатдан келиб чиққан. Актёр ўз қаҳрамонини мураккаб кайфиятли қилиб кўрсатади: гоҳ тажанг, гоҳ совуққон, гоҳ нафратли, гоҳ муҳаббатга лиммолим. Отаси Жарков сингари Кирилл (О. Юнусов) ҳам мард, ўз инсоний бурчини яхши тушунадиган, ҳалол яшашни истайдиган олижаноб инсон. Олижаноблик, ҳиммат ва муруввата да отасидан ҳам ўтади: у бошқаларнинг бахт-саодати учун ҳамма нарсага тайёр — нури дийдаси, ёлғиз ўғлини ажралишиб кетган хотини Алла Васильевнага бериб юбориши шундан далолат беради.

Драматург бобо, ўғил, неварани бежиз ёнма-ён кўрсатмаган бўлса керак. Уларнинг кечинмалари, оғир вазиятда ўзларини тутишлари, ўзаро муносабатлари ва фикр-мулоҳазалари орқали ёзувчи совет оиласида қарор топган яхши фазилатлар ва анъаналарнинг давом этиб келаётгани ва бундан кейин ҳам давом этишини кўрсатмоқчи бўлган деб ўйлаймиз.

Невара Альберт образи ёш артист Ж. Зокиров томонидан худди шу тахлитда ҳал қилинган. Альберт, онаси ташлаб кетганидан бўлса керак, эрта улғайган, эс-ҳушли, сезгир, ақлли, эътиборли бўлиб ўсган. У оилада рўй берган воқеаларни зийраклик билан кузатади, азиз кишиларининг кайфиятини тушуниш ва улардан ҳар бирига қўлидан келганича яхшилик қилишни истайди. Қалби билан онасига талпинади, бироқ айни чоқда дадасини ҳам ташлаб кетишга кўзи қиймайди. Хуллас, актёр Альбертдаги беғуборликни ҳам, ўзига хос кечинма-дардни ҳам ишонарли ва таъсирли очиб бера олган.

Пьеса ва спектаклда ички конфликт мавжуд, унинг негизини қаҳрамонларнинг ўз-ўзи билан кураши ва икки хил тафаккурнинг қарама-қаршилиги ташкил этади. Жарков, Кирилл ва Альберт образлари ҳаётимиздаги илғор тенденцияларни, ёзувчи позициясини акс эттирса, меҳмонхонадан жой тополмай бу уйга келиб қолган Лёва образида шу тенденция ва позицияга зид қарашлар, шахсиятпарастлик, ҳиссизлик ва юзсизлик ўз ифодасини топади. Ҳожиакбар Нурматов ижроси ва талқинида Лёва усти ялтироқ, ичи қалтироқ, севги ва садоқат, бурч ва ҳиммат деган тушунчаларни қолоқлик деб, оилани ортиқча бир юк деб билувчи, худбинлик ва беорликни ўзига касб қилиб олган даҳшатли бир одам. Даҳшатлиси шундаки, бу одам ўзига яраша қобилиятли, билимдон, озода ва хушбичим бўлиб, ҳар қандай оила ёки коллективнинг ичига кириб, уни заҳарлаши мумкин. Театр драматургга эргашиб, томошабинларни ана шундай замонавий мешчанлардан эҳтиёт бўлишга чақиради.

Қисқаси, спектакль устида ижодий коллектив анчагина меҳнат сарф қилган, ҳар бир ижрочи, жумладан Нина, Егорьев ва Алла Васильевна образларини яратган Д. Иброҳимова, Н. Олимов ва Д. Исмоиловалар ҳам асар ғояларини томошабинларга етказиш ишига ўз ҳиссасини қўшган.

Аммо, ростини айтганда, «Оқшомдан тушгача» спектаклини кўрган кишида асарнинг моҳияти ва саҳна талқинига доир қатор эътирозлар ҳам туғилиб қолади. Гап баъзи артистларнинг ўзларига берилган сўзларни ҳатто дурустроқ ўзлаштириб олмаганларида ҳам эмас, ота-бола Кирилл билан Альбертнинг ташқи жиҳатдан тенгдошдай кўринишида ҳам эмас ёки биринчи парданинг чўзилиб кетганида ҳам эмас.

Асосий эътирозларимизни изоҳлаб беришга ҳаракат қиламиз.

Аввало, ўзбек саҳнасида ҳеч кўринмаган, услуб жиҳатидан мураккаб бўлган В. Розовнинг ўнлаб бошқа пьесалари бўлгани ҳолда, бизнингча, анча баҳсли ва оғир, ўзбек томошабинлари диди ва қарашларига унча тўғри келмайдиган асар танланган.

Асар қаҳрамонлари негадир нуқул бахтсиз, шўрпешана кишилардан иборат. Ҳатто ўзини жуда бахтиёр ҳис қилиб, катта олиб юрган Лёва ҳам аслида чинакам инсоний бахт нима эканини билмайдиган бадбахт одам. Драматург буни трагикомедия жанри воситалари билан ўзича асослашга уринади. Режиссёр Баҳодир Йўлдошев ҳам спектаклни худди шу жанр асосига қурган. Бироқ, ҳамма гап шундаки, кулги билан қайғу миқдори ва меъёрига заргарона эътибор керак бўлган бу жанрда, бизнингча, режиссёр қайғу-ҳасрат, кечинма ва кўз ёшига кўпроқ ўрин бериб қўйган. Бунинг натижасида спектаклда қандайдир ҳорғинлик, умидсизлик соя ташлаган. Актёрлар ижросида ирония, контрастлар кўпроқ бўлиши керак эди, бунинг ўрнида жиддият, психологик ижрони кўрамиз. Назаримизда, биргина Лёва образи асар жанрига мос бўлиб, қолган образларда психологик ечим етакчилик қилади. Бунда фақат постановкачи айблидир.

Спектаклнинг финали мелодраматик руҳда ҳал қилинган. Унда тўртта шўрпешана (улар қаторида Лёва ҳам бор) қатор терилган ҳолда кўчадаги Альбертни тепадан кузатиб, кўз ёши қиладилар.

Гап финалнинг шаклида ҳам эмас, мазмунида. Театр бутун оиланинг орзу-умиди, овунчоғи бўлган Альбертнинг онаси билан кетиб қолишини оқлайди. Бизнингча, театр, драматург билан баҳслашиб бўлса-да, Альбертнинг олиб кетилиши нотўғри эканини ифода қилиши, ҳеч бўлмаганда, бу масалани ечишни томошабинга ҳавола қилиши мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Ҳамза театри режиссурасининг энг яхши фазилатларидан бири шуки, режиссёрлар ўз маҳоратларини, савияларини актёрлар ансамбли ва образлар орқали намоён этиб келганлар. «Оқшомдан тушгача» спектаклида ёш режиссёр қадрдон анъаналарни ҳисобга олиш, ҳар бир ижрочи билан роль устида миришкорлик билан ишлаш ўрнига ўз режиссёрлик изланишларини намойиш қилишга уринганга ўхшайди. Бўлмаса, воқеани бир вақтнинг ўзида учала хонада ўтказишни нима деб тушунса бўлади? Бир хонада гап-сўз бошландими, иккинчи, баъзан учинчи хонадаги актёрлар ўзларини маълум бир иш билан машғул кўрсатадилар. Бундай вазиятда органик ижро бўлиши, ҳолатда яшаш амри маҳол. Театр тарихида кескин қораланган бундай услубга қайтишнинг ўрни бўлмаса керак. У. Сайдалиев ишлаган декорацияни ҳам актёрларга ёрдам бера оладиган, образли деб бўлмайди.

Ҳамза номидаги Академик драма театрининг таркиб топиши ва тараққиётида рус классик ва совет драматургияси асарлари ҳамиша катта роль ўйнаб келган.

«Оқшомдан тушгача» спектаклининг ютуғи ва қусурлари ҳақида очиқ-ойдин сўзлар эканмиз, асарларни танлашга бундан кейин ҳам жиддийлик билан ёндашиш, актёрлар билан кўпроқ иш олиб бориш, бу соҳада мавжуд бўлган тажриба ва анъаналардан ижодий фойдаланиш зарурлигини алоҳида қайд қилиб ўтиш ниятидамиз. Айниқса, рус драматургларининг янги, замонавий асарларини юксак савияда саҳналаштириш ишига бутун имконият, куч-қувват ва илҳомни сафарбар этиш лозим.

Республикамизнинг юбилей йилида театр коллективи замонавий рус драматургиясини тадқиқ этишда ҳам ўзини кўрсатади, деб умид қиламиз.

Муҳсин ҚОДИРОВ.

ЧОРВАДОРЛАР ШАҲАРЧАСИ

«Зарвонт» совхозида боғдорчилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам тез ривожланмоқда. Кейинги икки йил ичида чорва маҳсулотлари етиштириш деярли икки баравар кўпайди. Фермада озуқа базаси мустаҳкамланди ва кўп кучи билан бажарилади, фермаларда ишлар механизациялаштирилди, шунингдек, ферма ходимларига барча маданий-маиший шароит яратиб берилди.

Уч йил илгари «Шалва» участкасида бунёд этилган чорвадорлар шаҳарчаси энг сўлим гўшаларидан бирига айланди. Ҳозир шаҳарчада мактаб, клуб, чойхона, магазин пункти ишлаб турибди. Икки юздан ортиқ чорвадор у ерда оиласи билан фаровон ва маданий ҳаёт кечирмоқда.

Яқинда Қарши шаҳрида янги музика мактаби иш тушди. Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий номи билан юритилувчи бу мактабда ёш авлод музика сирлари билан танишиб, бу ерда композиторларнинг асарларини ўрганмоқдалар. Суратда: ўқитувчи Е. Ципулина тўртинчи синф ўқувчиси Ю. Гмир билан машғулот ўтказмоқда.

Ф. Абдурасулов фотоси.

АХБОРОТ

ЯНГИЛИКЛАР. ВОҚЕАЛАР. ХРОНИКА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИНИНГ ХАБАРЛАРИДАН

ЮБИЛЕЙГА АТАБ

Наманган область ўлкашунослик музейида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг ярим асрлик юбилейига бағишланган кўргазма очилди. Унинг экспонатлари Совет ҳокимияти йилларида эришилган ютуқлар тўғрисида ҳикоя қилади. Биринчи трактор сурати ёнида колхозлар ва совхозларнинг бугунги кунда техника билан таъминланганлиги тўғрисидаги материаллар бор.

СЕМИНАР—КЕНГАШ

Самарқанд, Бухоро, Сурхондарё ва Қашқадарё областларининг партия, касаба союз ва комсомол ходимлари, шу областлардаги маданий-оқартув муассасалари ходимлари иштирок этган зонал семинар кенгаш Самарқандда ўз ишини тамомлади. Семинарда КПСС XXIV съезди қарорлари асосида маҳаллашларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада яхшилаш масалалари муҳокама қилинди.

«ЖОНАЖОН ЎЛКАМ»

Бухоро область Шофиркон районидаги Жданов номли колхозда шундай адабий кеча бўлиб ўтди. Колхоз ишлаб чиқаришининг илғорлари ва ветеранлари, Совет Ўзбекистони ҳақидаги шеърлар ўқиб берган ёзувчилар тўғрисида сўзлаб бердилар. Кечада қатнашган ҳаваскор шоирлар, адабиёт мухлислари ўзбек диёрига, Совет Ватанига, партияга бағишланган асарларидан парчалар ва шеърлар ўқиб беришди.

1977 ЙИЛ ҲИСОБИГА

НУКУС. Турдигул Авезова Хўжайлидаги кийим тикиш фабрикасининг илғор тикувчиларидан бири. У умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, зиммасига оширилган мажбуриятлар олди.

Чевар тикувчи тўққизинчи беш йиллик планини 1973 йилнинг феврал ойидаёқ бажариб, ҳозир 1977 йилнинг ноябрь ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Авазжон Ўразимбетова, Евдокия Гуторова, Оқсоч Удекова каби ҳамкасб мусобақадошлари 1976 йилнинг июнь ойи меҳнат календарини очдилар.

ОИЛА ДАВРАСИДА МУТОЛАА

МЕЪДА ТЕМИРДАН ЭМАС

Одатда биз меъдани таомни қабул қилувчи орган, деб ҳисоблаймиз. Бироқ, одам эҳтиёт бўлмаса, унга яна бир қанча ёт нарсалар тушиши, у ерда данак, кил ва пўстлоқлардан иборат «контокча»лар ҳосил бўлиши мумкин.

Медицина фанлари кандидати Э. Шомирзаев Н. исмли бир ёш аёлни медицина муассасасига ўтказган. У ниманинг истеъмол қилса, қайт қилишини, оғриқлигини айтиб келган. Меъдани текширган шифокорлар у ерда нарса борлигини аниқладилар. Операция қилинди ва ундан каттагина «контокча» олинди.

Бемор бу аҳволга секин-аста, бир неча йиллар давомида етиб келган. Шифокорлар унинг ошқозон-ичак йўлларини рентген нурлари ёрдамида текширишди. Умуман, меъда ва ичакларда бундай «контокча»лар ва бошқа ёт нарсалар пайдо бўлиши мумкин.

Сеч контоки қандай қилиб ошқозонга тушиши ҳолда, деган савол туғилади. Аниқланишича, аёлнинг ёшлигидан ёмон одати бор экан. У ғаллакаш...

Меъданинг Вальдолида ошқозонга буюмлар киритган ва ўйиндан кейин кўп вақт ичида уларни... Операция вақтида ошқозондан 50 дан ортиқ буюм олинган...

Арзамон (Туркманистон) станциясида бир бадиафе туғилган...

Акула-чи? Акуланинг меъдасини ёриб қаралганда у ерда ҳам «темирдан» деса бўлади. Бир вақтлар акула меъдасидан туфли, қалампир, соат, кийим-кечак ва бошқа буюмлар чиқиб қолган.

«Безоар» айрим кавш қайтарувчи ҳайвонларнинг ошқозонида ҳосил бўладиган тош. Меъдадаги инна, ангишвона, мих, сим, чақа каби нарсалар бўлиши мумкин. Бу нарсалар ютқундан меъдага, меъдадан ичакларга бемалол ўтиб, безарар чиқиб кетади. Аммо, бу нарсалар ўпка йўлига кетиб, меъда, ичак ва бошқа органларда тикилиб қолса, аҳволни оғирлаштиради. Бу вақтда зудлик билан тез тиббий ёрдам берилади.

Матбуотнинг хабар беришича, Австрия императори Франц-Иосиф шарафига зарб қилинган ва кронлик олтин танганинг ягона нусхаси бундан 63 йил муқаддам йўқолади. Император ўзининг қимматбаҳо мулкини сақловчи хизматчига лойиқ жазо беради. Бу хизматчининг Лодзь шаҳрида яшовчи невараси узоқ йиллар давом этган қорин оғриқ касаллиги туфайли даволаниш учун санаторийга боради. Врачлар унинг меъдасини ювишади. Буни қарангки, бир вақтлар Вена саройидан йўқолиб, катта можарога, ҳатто бувасининг ишдан ҳайдалишига сабаб бўлган ўша машҳур олтин танга беморнинг меъдасидан топилади. Императорнинг ноёб нарсаларини сақловчи чолнинг невараси ёшлигида буваси ёнида ўйнаб юрганда кўзига чиройли кўринган ялтироқ олтинни қўлига олиб, оғзига солган-у, бехосдан ютиб юборган бўлса эҳтимол.

...Кормик чўктирган, деган маълумот бор экан. Шу ҳужжатга асосланиб Элиа Мак Кормик жазоланган.

Хуллас, юқорида айтиб ўтганимиздек, меъдани эҳтиёт қилиш керак. Айниқса, ёш болаларни оғзига ҳар нарсани олишдан сақлаш лозим. Ахир, меъда темирдан эмас-ку!

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
медицина фанлари кандидати.

Ўзбекистон ҳунар-техника билим юртлари жисмоний тарбия коллективлари ўртасидаги 1973 йилги социалистик мусобақада Тошкентдаги 63-ўрта махсус ҳунар-техника билим юрти биринчи ўринни олди. Бу ерда 1320 талаба билим олиш ва ҳунар эгаллаш билан бирга жисмоний тарбия ва спорт сирларини ҳам ўрганиб бормоқдалар. Мазкур билим юрти директорининг хонасини учта кубок безаб турибди. Умуман, ҳозирги кунда билим юрти спорт коллективи совриндорлари ичида...

...матбага совирди, бу ерда тарбияланувчиларнинг 1973 йили билим юртининг физкультура ва спорт билан шуғулланадилар. Педагоглар ва тарбиячилар...

1973 йил билим юрти учун жисмоний тарбия ва спорт кўрсаткичларида баланд келган йил бўлди. Шу ерда СССР спорт мастерлари Марат Аҳмадуллин, Р. Ҳакимов, А. Сазонов, В. Степанов ва В. Пустовлар спорт мастерлигига номзод бўлдилар. 14 ўқувчи биринчи разрядга, 828 ўқувчи оммавий разрядга эришди. Билим юрти битирувчиларидан 447 нафари ГТО нишонларини олди. Спорт бўйича 196 талаба жамоатчи инструктор, 117 киши...

СПОРТНИ СЕВГАНЛАР

Ўқув юртида хоҳ педагог, хоҳ тренер, хоҳ ишлаб чиқариш таълими устаси бўлсин, жисмоний тарбия ва спортнинг қадрига етади. Улар жисмоний тарбия ва спорт бу — сиҳат-саломатлик гарови, талабаларни малакали ва айни вақтда соғлом ишчи қилиб тарбиялаш муқаддас бурч эканини яхши биладилар.

16 та спорт секцияси, шу жумладан, республика ҳунар-техника билим юртлари ичида дастлабки дзю-до секцияси ишлаб турибди. Уларга олий маълумотли спорт мутахассислари билан бирга ишлаб чиқариш таълими усталари, педагог ва талабалар ҳам жамоатчилик асосида раҳбарлик қилмоқдалар.

Бўёқчилар группаси устаси Анвар Саидовни ёш спортчилар ҳурмат қиладилар. У ҳам альпинизм, ҳам бокс бўйича СССР спорт мастерлигига номзод. Саидов ўз вазифасини яхши адо этиш билан бирга альпинизм секциясида жамоатчи тренердир.

Директорнинг ўқув ишлаб-чиқариш ишлари бўйича ўринбосари, СССР спорт мастери В. Дорошков эса баскетбол бўйича тренерлик қилмоқда. Усталардан Ф. Абдуқодиров, М. Матвеев, Е. Зельцерлар ҳам жамоатчилик асосида тренерлик қилмоқдалар. Шуниси ши жамоатчи судьялик унвонини қўлга киритди. 449 ўқувчининг кўксида СССР туристи значоги порлаб турибди.

Билим юртида жисмоний тарбия ва спорт ишларини юксалтиришда коммунистлар авангардлик ролини ўйнамоқдалар. Билим юрти партия ташкилоти физкультура коллективи ишини бюро мажлисларида, коммунистларнинг умумий йиғилишларида тез-тез муҳокама қилиб туради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Республика ўқув юртларида жисмоний тарбиянинг аҳволи ва спортни ривожлантириш тўғрисида»ги қарори коллектив ўртасида ҳар томонлама ўрганилиб, тадбирлар белгиланди.

— Билим юртимизда жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантиришда бу қарор бизга қўлланма бўлади, — деди билим юрти директори Р. Ҳусанов. — Биз бундан буён ҳам жисмоний тарбия ва спортга янада кўпроқ эътибор берaверамиз. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик тўйини физкультура ва спортда ҳам катта ютуқлар билан кутиб оламиз. Ҳозир давом этаётган шаҳар ҳунар-техника билим юртлари спартакиадаси бу йўлда биз учун биринчи синов бўлади.

С. ҚУҚОНБЕКОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЎН МИНГ ЁШЛИ МАВЖУДОТ

Япон биологи Тосиа Нива Антарктидадан келтирилган тупроқ намунасини тадқиқ қилатуриб... тирик бактерия топди. Бу бактерия ўн минг ёшда деб тахмин қилинмоқда. У газ касаллигини қўзғатувчи бактерия бўлиб, фақат тирик организмда яшашга қодир. Ерда бундай бактериялар одатда спора шаклида учрайди. Маълумки, Антарктидада совуқ қишда 50 даража, ёзда 0 даражадан ошмайди. Шунинг учун ҳам бактерия ҳалок бўлмаган. Антарктидада тирик бактериянинг топилиши фан оламида катта шов-шувга сабаб бўлди. Бу кашфиёт Япония бактериологларининг шу йил апрель ойида бўладиган йиғилишида муфассал баён этилади.

СУНЪИЙ СУТ

Германия Демократик Республикаси кимёгарлари ўн икки йиллик илмий изланишлардан сўнг она сутидан қолишмайдиган сунъий сут ҳосил қилдилар. Олинган сунъий сутнинг афзаллиги шундаки, унда табиий сутда бўладиган барча оқсил, ёғ ва углеводлардан ташқари ёш болани юқумли касалликлардан ҳимоя қиладиган махсус моддалар ҳам кўп.

СПОРТ ХОСИЯТИ

Кацудзи Синадзаки деган киши 70 ёшида Швецияда ўтказилган халқаро марафон мусобақасида 21 километрли масофани 110 минут-у 7 секундда югуриб ўтди. Яқинда у 74 ёшга тўлди, лекин ҳали-бери спортни тарк этмоқчи эмас. Кекса спорт ишқибозининг тўрт фарзанди, ўн олти невара ва иккита чевараси бор. У ёшлигида тамом қилаолмаган коллежда шу йил 1 апрелдан бошлаб қайтадан ўқимоқчи. Бунда мактабгача бўлган 10 километрлик масофани ҳар куни югуриб ўтишни ният қилиб қўйди. Бўлажак мусобақаларга у шу йўсинда машқ қилиш йўли билан қанташишни мўлжаллаяпти.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

18 МАРТ — ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 19.05 — Мультфильм. 18.20 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — **Футбол: «ПАХТАКОР» — «НЕФТЧИ».** 20.15 — Оламда нима гап? 20.35 — Ўн минут музика. 20.45 — «Ахборот». 21.05 — Дала ишлари кундалиги. 21.25 — Эстрада концерти. 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Ҳазрати инсон** (телеспектаклнинг 4-қисми). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 12.00 — МОСКВА. 19.05 — Янгиликлар. 19.15 — Томск областининг муқобил плани — амалда. 20.00 — Қалб қўшиқлари. 20.30 — **Фредерик Моро** (телеспектакль). 22.30 — Азимут (Тошкент). 22.30 — **Фредерик Моро** (телеспектаклнинг давоми). 23.50 — Самбо кураши бўйича СССР чемпионати. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 16.20 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

19 МАРТ — СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.40 — ТОШКЕНТ. 18.50 — «Қизил галстук». 19.30 — Стандарт ва сифат. 20.00 — «Ахборот». 20.15 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 20.45 — Ўн минут музика. 20.55 — «Ахборот». 21.15 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Совет киноси усталари. Яков Протазанов. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 18.40 — МОСКВА. Оғир атлетика бўйича халқаро мусобақалар. 19.05 — Янгиликлар. 19.15 — Болалар учун кўрсатув. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Жаҳон халқлари ижоди. 20.50 — **Мгэрнинг дам олиш давридаги саргузаштлари** (бадиий фильм). 22.30 — Ўзбек шоирларининг янги таржималари (Тошкент). 22.30 — Телефильм. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.00 — ТОШКЕНТ. **Волейбол: «ДИНАМО»** (Тошкент) — **«ДИНАМО»** (Сочи). 19.30 — Тошкент янгиликлари. 19.45 — Ўқув кўрсатуви. 20.55 — Концерт. 21.10 — **Йўл азоби** (бадиий фильм).

20 МАРТ — ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.05 — ТОШКЕНТ. 18.15 — Қўғирчоқ театри. 18.45 — Ёзувчи ва замон. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.45 — Ўн минут музика. 19.55 — «Ахборот». 20.15 — Концерт. 22.00 — **Футбол: ЦСКА** (Болгария) — **«БАВАРИЯ»** (ГФР). 23.45 — Телефильм. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.05 — МОСКВА. 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Оғир атлетика бўйича халқаро мусобақалар. 19.15 — Болалар учун кўрсатув. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — Санъат усталари. СССР халқ артисткаси Г. М. Шатрова. 21.30 — ТОШКЕНТ. Врач экрани. 22.30 — **Ота** (бадиий фильм). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.50 — Белгиловчи йил вахтасида. 21.20 — Ҳужжатли фильмлар экрани. 21.50 — «Ёшлик» студияси кўрсатади.

21 МАРТ — ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Мультфильм. 18.45 — «Ахборот». 19.00 — Юбилей йилида ишга тушириладиган объектлар йўқламаси. «Совет Ўзбекистони» ва Ўзбекистон телевидениесининг қўшма рейди. 19.25 — Миллионлар ленинча университети (Москва). 20.00 — Мамарасул Бобоевнинг ижодий портрети. 20.45 — — Ахборот. 21.05 — Чорвадорлар учун кўрсатув ва концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — ТОШКЕНТ. Хоккей: «БИНОКОР» — «ВИМПЕЛ» (Рудний). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.30 — ТОШКЕНТ. ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ. 18.10 — МОСКВА. 18.45 — Болалар учун кўрсатув. 18.55 — Янгиликлар. 19.05 Оғир атлетика бўйича халқаро мусобақалар. 19.05 — Спортчилар — меҳмонимиз (Тошкент). 20.00 — Қозоғистонлик ёш ғаллакорлар ҳақида кўрсатув. 20.55 **Йил ҳам ўтмайди** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 22.00 — Ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг республика слёти олдидан (Тошкент). 22.30 — Ёш овозлар. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Классик музика саҳифаларида. 19.55 — **Икки ҳаёт** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 21.05 — Шаҳримиз озодалиги ва гўзаллиги учун. 21.35 — Фильм-концерт.

22 МАРТ — ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.35 — ТОШКЕНТ. 18.45 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Музикали учрашувлар. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — Наврўз байрами. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Баҳор чорлайди. 22.45 — **Баландлик** (бадиий фильм). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.35 — МОСКВА. 19.05 — Янгиликлар. 19.15 — Болалар учун кўрсатув. 19.35 — Москваликлар ва ленинградликлар мусобақаси. 20.05 — Симфоник рақслар. 20.45 — **Йил ҳам ўтмайди** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 22.00 — Ёшлар ижоди (Тошкент). 22.30 — Людмила Зыкина куйлайди. 23.20 — Телефильм. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Тошкент ва тошкентликлар. 19.55 — **Икки ҳаёт** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 21.25 — Ҳужжатли фильм.

23 МАРТ — ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Қўғирчоқ фильм. 10.20 — **Экран хандаси.** 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — Мультфильмлар. 11.40 — Инсон, Ер ва Коинот. 12.10 — СССР композиторларининг V съезди олдидан. 13.00 — Рус рассомлари ҳақида ҳикоялар. Карл Брюллов. 13.20 — Ота-оналар, сизлар учун. 13.50 — Музикали программа. 14.20 — **Севиль** (бадиий фильм). 15.50 — «Здоровье». 16.20 — Цирк чироқлари. 17.05 — «Америка бўйлаб». 17.35 — ТОШКЕНТ. 17.40 — «Бойчечак». 18.10 — Оламга саёҳат. 19.10 — «Ахборот». 19.25 — Концерт. 20.00 — Турмуш ва маданият. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — **Баҳор қайтмайди** (телеспектаклнинг 2-қисми). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Социалистик мусобақа кенг қулоч ёйсин. 22.45 — **Оловнинг бўйсундирилиши** (бадиий фильмнинг 1-серияси). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 10.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.35 — МОСКВА. **Ҳайвонот оламида.** 18.35 — Шоир Сергей Михалковнинг ижодий кечаси. 21.00 — Телеспектакль. 22.00 — Физкультура ва спорт. (Тошкент). 22.30 — Телеспектаклнинг давоми. 23.30 — Қиличбозлик бўйича халқаро мусобақалар. СССР — ИТАЛИЯ. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 16.20 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

24 МАРТ — ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 — Болалар адабиёти Бутуниттифоқ ҳафталиги қатнашчилари билан учрашув. 10.00 — Мультфильм. 10.30 — Баҳор қўшиқлари. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник». 11.40 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.40 — Шеърият. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоска. 14.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 15.30 — Қувноқ хоровод. 16.00 — Мультфильмлар. 16.30 — ТОШКЕНТ. 16.35 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 17.05 — Концерт. 18.10 — «Ахборот». 18.25 — **Экран хандаси.** 19.05 — Халқаро панорама. (МОСКВА). 19.35 — Экран куйлари. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи.** 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Оловнинг бўйсундирилиши** (бадиий фильмнинг 2-серияси). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 16.30 — МОСКВА. **Уруш ва тинчлик** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 19.05 — Ҳужжатли фильмлар экрани (Тошкент). 19.35 — Рақслар зали. 20.05 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 21.05 — **Телеминиатюралар.** 22.00 — Киноэкран янгиликлари (Тошкент). 22.30 — Спорт гимнастикаси бўйича халқаро учрашувлар. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.00 — ТОШКЕНТ Дзю-до бўйича Бутуниттифоқ турнири. 18.30 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ҚИНҒИР ИШНИНГ ҚИЙИҒИ

ҲОДИСА

Абдуғани Исмонов умрининг деярли кўп қисмини савдогарчилик билан ўтказди, оқибатда қамалиб ҳам чиқди. Лекин шундан кейин ҳам тўғри йўлга тушмади, дўстларининг панд-насиҳатига, фойдали ўгитига қулоқ солмади. Бир-икки анқовни йўлдан уриб «Ташпромторг»нинг 10 магазинига ишга жойлашди. Энди у ҳийла-найранг йўлига тушди, магазинга келган молларни харидорларга эмас, таниш-билишларига, ҳамтовоқлари — савдогар, ошна-оғайниларига ошира бошлади. Ишхонадагиларни, ҳатто оила аъзоларини ҳайратда қолдирган фирибгар Абдуғани ҳақида Куйбишев район милициясига кетма-кет хабарлар тушди.

Савдогарнинг сирларини фош қилиш милиция младший сержанти М. Рихсибоев ва ОБХСС инспектори, милиция лейтенанти Г. Темиргалинга топширилди.

Милиция ходимлари аввал магазиннинг сирли эшигидан келиб «савдо қиладиган»ларни қўлга туширишди. Улар Абдуғанидан бир неча хил ассортиментдаги саноат молларини олиб чайқов бозорларида икки-уч баравар ошиқ баҳода сотиб юрадиган жиноятчилар эди.

Абдуғани ҳамкасбларини оёқ учи билан кўрсатар, уларнинг ҳар бир ҳаракатини кузатиб, нодир товарларни магазин поли тагига яширар эди. Шу сабабли милиция ходимлари магазин полини бузишга мажбур бўлишди. У номаълум шахслардан ҳам турли саноат моллари сотиб олиб, ана шу ерга беркитар эди. Милиция ходимлари пол тагидан бир неча минг сўмлик саноат молларини топишди.

Исмоновнинг яна бир жинояти аниқланди. У мансабдан фойдаланиб, савдодан тушган пулларни яшириб қўярди. Инвентаризация қилинганда 4475 сўм камомат топилди. Тавбасига таянмаган савдогарнинг миси чиқди, сири милиция оператив ходимлари ёрдамида очиб ташланди. У ўз сирини яширмоқчи бўлса-да, далиллар олдида бош эгишга мажбур бўлди. Куйбишев район халқ суди Исмоновни жавобгарликка тортиб, уч йил қамоқ жазоси берди.

Р. РАИМБЕКОВ,
Тошкент шаҳар, Куйбишев район ички ишлар бўлими милиция майори.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.50 — ТОШКЕНТ. 9.55 — Янгиликлар. 10.05 — Қўғирчоқ фильм. 10.20 — Болалар ва ўсмирлар адабиёти Бутуниттифоқ ҳафталиги олдидан. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник». 11.40 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.40 — СССР халқларининг III қишки спартакиадаси. 13.10 — Мультфильмлар. 13.40 — Америка бўйлаб. 14.00 — Музикали киоска. 14.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 15.30 — Қишлоқ янгиликлари. 16.30 — ТОШКЕНТ. 16.35 — Қўғирчоқ фильм. 16.55 — «Кичкинтой» программаси. 17.30 — Халқаро панорама (Москва). 18.00 — «Ахборот». 18.15 — Ленин ва Ўзбекистон. 18.35 — **Телеминиатюралар.** 19.15 — «Ўзбекистон чорвадори». 19.45 — Дутор ва танбур тароналари. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — Баҳор қайтмайди (телеспектаклнинг 1-қисми). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ишчилар шон-шуҳрати клуби. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 16.30 МОСКВА. 18.00 — Циркда ҳайвонлар. 18.35 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 19.35 — Муслим Магомаев концерти. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 22.30 — Музикали календарь. 23.05 — Спорт программаси. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/III да **Масхарабозлар.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/III да **Бой ила хизматчи** (кундуз ва кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17/III да **Ҳижрон** (кундуз соат 12 да), **Хонума хоним** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Қозоқ Давлат цирки артистларининг гастроллари** (12.00, 15.00, 19.00).

КИНО

Нодирабегим — НАВОИЙ номли, Ғ. ҒУЛОМ номли, С. РАҲИМОВ номли, «КУКЧА» (ўзбек тилида), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», САНЪАТ САРОЙИ, «МОСКВА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ва Ишлар бошқармаси коллективлари Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бўлим мудири

Одил Иноғомович ОХУНЖОНОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан қайғурадилар ва марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги Ўқув юртлари бош бошқармасининг коллективи министрликнинг Ўқув муассасалари ва оммавий кадрлар тайёрлаш бошқармасининг бошлиғи Н. А. Абдуллаевга укаси

Турсунмат МУҲАМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР
Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Р. 01313.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.
№ 64.